

Voucherronde 2: quickscan digitale patiëntenplatformen

Datum openstelling: 11 november 2025

Deadline subsidieoproep: 8 januari 2026, 14.00 uur

Inhoudsopgave

1. Leeswijzer	3
2. Over de subsidieoproep	4
2.1 Achtergrond en context	4
2.2 Doel	5
2.3 Beschikbaar budget	5
2.4 Belangrijke data	6
3. Voorwaarden voor aanvragers	6
3.1 Wie kan aanvragen?	6
3.2 Wat kan aangevraagd worden?	7
3.3 Het opstellen en indienen van de aanvraag	7
3.4 Voorwaarden voor indiening	8
3.5 Subsidievoorwaarden	8
4. Beoordelingsprocedure	8
4.1 Procedure	8
4.2 In behandeling nemen van de subsidieaanvraag	9
4.3 Beoordeling	9
4.4 Besluitvorming	9
4.5 Beoordelingscriteria	9
4.6 Kwaliteitscriteria	9
4.7 Relevantiecriteria	10
5. Vervolg en verplichtingen	11
5.1 Verplichtingen	11
5.2 Impactverslag	11
6. Contact en overige informatie	12
6.1 Contact	12
6.1.1 Inhoudelijke vragen	12
6.1.2 Technische vragen	12
6.2 Downloads en links	12
7 Bijlagen	13
Bijlage A: Begrippenlijst Voor elkaar! 2024-2028	13

1. Leeswijzer

Deze subsidieoproep valt onder de verantwoordelijkheid van ZonMw. In deze subsidieoproep staat beschreven wat het doel is van de subsidieoproep, hoe de aanvraag- en beoordelingsprocedure zijn ingericht en aan welke voorwaarden de subsidieaanvraag moet voldoen. Dit document geeft daarnaast een overzicht van de verplichtingen na toekenning van de subsidieaanvraag. In hoofdstuk 6 staat beschreven hoe u contact met ZonMw kunt opnemen. In de bijlagen vindt u een begrippenlijst met betrekking tot het ZonMw programma Voor elkaar! 2024-2028. We raden u aan om deze subsidieoproep goed door te nemen. Zo weet u wat er van u wordt verwacht wanneer u een subsidieaanvraag indient.

2. Over de subsidieoproep

2.1 Achtergrond en context

Binnen het programma Voor elkaar! 2024 - 2028 financiert ZonMw vernieuwende projecten van organisaties voor én door mensen met een beperking. Door dit te doen dragen we bij aan een sterkere patiëntenbeweging, die klaar is voor de uitdagingen van de toekomst. Het programma wordt uitgevoerd aan de hand van 4 programmalijnen:

1. Digitale platformen;
2. De patiëntenbeweging van de toekomst;
3. Implementeren en door ontwikkelen;
4. Leren van elkaar.

Deze subsidieoproep maakt onderdeel uit van de programmalijn 'digitale platformen'. Deze programmalijn omvat verschillende onderdelen met als doel in kaart te brengen welke elementen bijdragen aan succesvolle digitale patiëntenplatformen. Deze elementen worden gebruikt voor het opstellen van criteria voor de verschillende subsidie oproepen waardoor projecten kunnen worden gefinancierd. Deze oproep is de eerste subsidieoproep van een reeks over digitale patiëntplatformen.

Onderzoeksrapport ResCon

Ter voorbereiding op de subsidieoproepen in deze programmalijn heeft ZonMw onderzoeksbureau ResCon gevraagd om een verkenning te doen onder digitale patiëntenorganisaties. ResCon kreeg de opdracht om de huidige situatie en behoeftes van digitale patiëntenplatformen in kaart te brengen. Als onderdeel van het onderzoek werd een inventarisatie van huidige digitale patiëntenplatformen gemaakt. Ook vragenlijsten, interviews, een dialoogtool en een expertmeeting maakten onderdeel uit van het onderzoek. De resultaten zijn vastgelegd in de rapportage 'Digitale patiëntenplatformen'. De rapportage bevat handvatten voor ZonMw voor de inrichting van specifieke oproepen binnen Voor elkaar! 2024 - 2028 gericht op digitale patiëntplatformen.

Groeimodel voor patiëntenorganisaties

Uit het onderzoek van ResCon blijkt dat veel digitale patiëntenplatformen het moeilijk vinden om te bepalen welke doorgroeimogelijkheden er zijn en welke stappen daarvoor nodig zijn. Daarom is 1 van de aanbevelingen uit het rapport om een groeimodel voor digitale patiëntenplatformen te ontwikkelen. Zo'n model geeft platformen meer richting en houvast.

Op basis van deze aanbeveling heeft ZonMw 7 grote digitale patiëntplatformen (dementie.nl, diabetes.nl, kanker.nl, MS.nl, nieren.nl, parkinson.nl en reuma.nl) gevraagd om op basis van hun ervaringen een groeimodel te ontwikkelen. Hoewel deze digitale platformen qua ledenaantallen en beschikbare financiële middelen niet representatief zijn voor het gros van de digitale patiëntenplatformen in het land, hebben ze de afgelopen jaren wel veel kennis en ervaring opgedaan. Hier kunnen anderen bij het door ontwikkelen en professionaliseren van hun digitale platform hun voordeel mee doen.

De opdracht aan de 7 digitale patiëntplatformen was om hun geleerde lessen in kaart te brengen en deze te vertalen naar een aantal basiselementen (en bijbehorende deelelementen) waar een succesvol digitaal

patiëntenplatform uit bestaat. In tabel 1 staan de 6 hoofdelementen beschreven, het volledige model is te vinden via [deze link](#).

Tabel 1, de 6 basiselementen van een digitaal patiëntenplatform

1	Waarom	Strategie gericht op versterken positie van iemand met een aandoening en diens naasten, mede in het licht van de uitdagingen van de Nederlandse zorg
2	Wat	Patiëntplatform biedt informatie- en community functies
3	Hoe	Patiëntperspectief is geborgd in organisatie en uitvoering
4	Hoe	Aangeboden informatie en communicatiemogelijkheden zijn actueel, correct en betrouwbaar
5	Hoe	De digitale omgeving is veilig voor gebruikers
6	Hoe	De continuïteit van het Patiëntplatform is geborgd

Voordat patiëntorganisaties kunnen werken aan de 6 basisenmerken is het belangrijk dat zij eerst scherp hebben waar zij ten opzichte van dit model staan. Daarom wil ZonMw patiëntenorganisaties met deze subsidieoproep de mogelijkheid geven om een quickscan uit te voeren, waarin zij aan de hand van de 6 basiselementen in kaart brengen waar hun sterke en zwakte punten zitten. Zo kunnen zij ook ontdekken waar de groeipotentie van hun digitale patiëntplatform zit.

2.2 Doel

Het doel van deze subsidieoproep is om patiëntenorganisaties in kaart te laten brengen waar het groeipotentieel voor hun digitaal patiëntplatform zit. Dit brengen zij in kaart door middel van een quickscan, waarbij de patiëntorganisatie aan de hand van het groeimodel toetst aan welke basiselementen (en deelelementen) het digitaal patiëntplatform wel en niet voldoen. Ook brengen ze in kaart waar doorgroeimogelijkheden zitten, wat er nodig is om die door ontwikkeling te maken en welke financierings- en samenwerkingskansen zij zien om die doorontwikkeling mogelijk te maken. Dit allemaal met de behoefte van de doelgroep in het oog. De inventarisatie wordt vastgelegd in een rapport en vormt een belangrijke basis voor een volgende aanvraag binnen deze programmalijn.

2.3 Beschikbaar budget

Het totaal beschikbare budget voor deze subsidieoproep is € 500.000,-.

U kunt maximaal € 10.000,- per project aanvragen voor de duur van 6 maanden.

In deze subsidieoproep wordt het beschikbare subsidiebudget verdeeld op volgorde van binnenkomst. Wat dit betekent leest u in Hoofdstuk 5 'Beoordelingsprocedure'.

2.4 Belangrijke data

Subsidieaanvragen voor deze subsidieronde kunnen doorlopend worden ingediend tot uiterlijk 8 januari 2026 en worden op volgorde van binnenkomst beoordeeld. Het kan voorkomen dat het subsidieplafond al voor de deadline wordt bereikt. In dat geval sluit de subsidieoproep eerder en leest u dit op de website bij de subsidieoproep. In tabel 2 leest u welke data van belang zijn voor deze subsidieoproep.

Tabel 2, planning subsidieronde

Wat	Wanneer
Openstelling subsidieoproep	11 november 2025
Deadline indienen subsidieaanvraag	Doorlopend, maar uiterlijk 8 januari 2026 om 14.00 uur
Besluit	Uiterlijk 4 weken na indienen subsidieaanvraag
Uiterlijke startdatum	1 februari 2026
Uiterlijke afrondingsdatum	1 augustus 2026

3. Voorwaarden voor aanvragers

Dit hoofdstuk bevat de voorwaarden die gelden voor uw subsidieaanvraag. Eerst wordt beschreven wie subsidie kan aanvragen en waarvoor u subsidie kunt aanvragen. Vervolgens vindt u de voorwaarden voor het opstellen en indienen van de aanvraag.

ZonMw beoordeelt of subsidieaanvragen voldoen aan de voorwaarden die in dit hoofdstuk beschreven staan.

3.1 Wie kan aanvragen?

Deze subsidieoproep is bedoeld voor digitale patiëntplatformen in ontwikkeling die aan de hand van 6 basiskennmerken uit het groeimodel hun digitaal patiëntplatform willen evalueren. Het betreft een digitaal patiëntplatform die bijdraagt aan de kerntaken van een patiëntorganisatie namelijk; informatievoorziening, lotgenotencontact en belangenbehartiging. Alleen in Nederland gevestigde publiekrechtelijke of privaatrechtelijke rechtspersonen kunnen subsidie bij ZonMw aanvragen.

Met deze subsidie financieren we projecten van organisaties voor én door mensen met een beperking, chronische ziekte of psychische kwetsbaarheid en hun naasten. De aanvragende organisatie moet een patiëntorganisatie zijn. Per hoofdaanvrager kan maximaal 1 keer subsidie worden aangevraagd en

toegekend vanuit deze subsidieoproep. Dient u toch meer subsidieaanvragen in, dan neemt ZonMw alleen de eerste binnengekomen subsidieaanvraag mee in de beoordeling.

3.2 Wat kan aangevraagd worden?

In deze subsidieronde kunt u maximaal € 10.000,- aanvragen. De maximale looptijd van het project is 6 maanden. Het project moet uiterlijk 1 augustus 2026 afgerond zijn. De volgende activiteiten kunnen worden gefinancierd vanuit de subsidie:

- Activiteiten die bijdragen aan of nodig zijn voor de uitvoering van de quickscan. Het gaat om activiteiten die nodig zijn om in kaart te brengen:
 1. Waar je als digitaal patiëntplatform staat ten opzichte van de 6 basiselementen;
 2. Welke door ontwikkel mogelijkheden er zijn met betrekking tot het digitaal patiëntenplatform met als uitgangspunt de 6 basiselementen.
 3. Aan welke doorontwikkeling behoefte is waarbij de behoefte vanuit de doelgroep het uitgangspunt is.
 4. Wat er nodig is voor die doorontwikkeling en met wie daarvoor samengewerkt moet worden. De 6 elementen uit het groeiemodel dienen als basis voor deze activiteiten.
- Personeelskosten voor het uitvoeren van de quickscan. Denk aan het inhuren van een adviseur of projectleider.
- Het verkennen van samenwerkingsverbanden die de doorontwikkeling kunnen bevorderen. Denk aan samenwerkingen met zorgverleners, met organisaties die zich op dezelfde doelgroep of hetzelfde thema richten etc.

Alleen kosten gemaakt tijdens de looptijd van het project mogen worden opgegeven. Kosten voorafgaand aan of na afloop van de looptijd zijn niet subsidieerbaar. BTW wordt alleen vergoed voor zover de begunstigde geen btw-afrek heeft. En wanneer dit onderdeel uitmaakt van de kosten van de aanvrager.

De subsidie kan niet gebruikt worden voor:

- Voor de analyse van een digitaal patiëntenplatform dat niet in eigen beheer is, zoals een sociale mediakanaal (bijvoorbeeld een Facebookgroep).
- Het ontwikkelen van een nieuw digitaal patiëntenplatform.
- Het door ontwikkelen van (delen van) een bestaand digitaal patiëntenplatform.

3.3 Het opstellen en indienen van de aanvraag

- Vul in Mijn ZonMw het aanvraagformulier in. Dit vormt samen de subsidieaanvraag. De subsidieaanvraag dient u in vóór het verstrijken van de deadline.
- De startdatum van het project ligt na de datum van versturen van de beschikking (zie paragraaf 4.4 besluitvorming).
- Schrijf uw subsidieaanvraag in het Nederlands.

3.4 Voorwaarden voor indiening

ZonMw toetst uw subsidieaanvraag op onderstaande voorwaarden voor indiening. Alleen als uw aanvraag aan deze indieningsvoorwaarden voldoet wordt deze beoordeeld. Wanneer u een administratieve fout heeft gemaakt bij het indienen - bijvoorbeeld omdat u een verkeerd document heeft toegevoegd - krijgt u 48 uur de tijd om deze fout te herstellen, zodat u alsnog kunt voldoen aan de voorwaarden voor indiening. We vragen u om hier na de indiening beschikbaar voor te zijn.

- De subsidieaanvraag is volledig en ingediend via Mijn ZonMw vóór de gestelde deadline.
- De subsidieaanvraag is in het Nederlands geschreven.
- De hoofdaanvrager voldoet aan de in paragraaf 3.1 gestelde voorwaarden.
- De startdatum van het project ligt na de datum van versturen van de beschikking.
- Het voorgestelde project heeft een looptijd van maximaal 6 maanden. Let op dat start- en einddatum kloppen met de looptijd van het project.
- Het aangevraagde subsidiebedrag is maximaal € 10.000,- inclusief BTW
- De begroting is volledig ingevuld en kloppend.
- De namen van u en uw projectgroepleden / mede-aanvragers mogen niet voorkomen op een andere aanvraag die in deze ronde wordt ingediend. Dat wil zeggen dat u als aanvrager, projectleider of projectgroeplid maar bij 1 aanvraag betrokken mag zijn.
- Indien er een adviseur/projectleider wordt ingehuurd, moet deze worden opgenomen in de projectgroep.
- Alle vereiste bijlagen zijn compleet en volgens de instructies en voorwaarden van deze subsidieoproep opgesteld en ingediend.

3.5 Subsidievoorwaarden

Bij het aanvragen van een subsidie bij ZonMw zijn de Algemene subsidiebepalingen, geldend vanaf 1 juli 2013 en nadien gewijzigd op 1 april 2022, en het Akkoord bekostiging wetenschappelijk onderzoek 2008 van toepassing. Cofinanciering is in deze subsidieoproep niet verplicht, maar het is wel mogelijk om cofinanciers toe te voegen

4. Beoordelingsprocedure

4.1 Procedure

Subsidieaanvragen worden beoordeeld op volgorde van binnenkomst. De datum waarop de subsidieaanvraag is ingediend, is de datum van binnenkomst. Het kan voorkomen dat het totale beschikbare subsidiebudget (het subsidieplafond) al voor de deadline op is. In dat geval sluit de subsidieoproep eerder. Dit wordt via de website van ZonMw bij de subsidieoproep bekend gemaakt .

4.2 In behandeling nemen van de subsidieaanvraag

Zo snel mogelijk nadat u uw subsidieaanvraag heeft ingediend, hoort u of ZonMw uw subsidieaanvraag in behandeling neemt. ZonMw bepaalt dit aan de hand van de indieningsvoorwaarden. Alleen als uw subsidieaanvraag aan deze voorwaarden voldoet, kan ZonMw deze in behandeling nemen. Houd er rekening mee dat ZonMw u binnen 4 weken na indiening van de subsidieaanvraag kan benaderen om eventuele administratieve correcties door te voeren om (alsnog) te voldoen aan de voorwaarden voor indiening. U krijgt 1 keer de gelegenheid om correcties door te voeren. Hiervoor krijgt u eenmalig 48 uur de tijd vanaf verzending van het verzoek om herstel vanuit ZonMw.

De datum en het tijdstip waarop de gecorrigeerde subsidieaanvraag is ingediend, bepaalt de datum van binnenkomst en dus de volgorde van binnenkomst.

4.3 Beoordeling

Subsidieaanvragen worden op volgorde van binnenkomst beoordeeld aan de hand van de kwaliteits- en relevantiecriteria. Bureau-medewerkers van ZonMw beoordelen of uw subsidieaanvraag aan elk beoordelingscriterium voldoet. Zij checken ook of aan alle subsidievoorwaarden is voldaan. Alleen subsidieaanvragen die aan alle beoordelingscriteria en subsidievoorwaarden voldoen, kunnen worden toegekend.

4.4 Besluitvorming

Aanvragers ontvangen uiterlijk 4 weken na indiening van de subsidieaanvraag een beschikking. In de beschikking staat beschreven of de subsidieaanvraag wordt toegekend of op basis van welke criteria en/of subsidievoorwaarden de subsidieaanvraag wordt afgewezen.

4.5 Beoordelingscriteria

Hieronder staan de kwaliteitscriteria en relevantiecriteria. Tijdens de beoordeling wordt bepaald of subsidieaanvragen aan deze criteria voldoen.

4.6 Kwaliteitscriteria

- **Doel**

Het is duidelijk wat het doel van de subsidieaanvraag is, welke beoogde resultaten worden behaald en wat de eindproducten zijn.

De subsidie moet worden ingezet voor het uitvoeren van een quickscan. Aan de hand van de 6 kenmerken uit het groeimodel wordt gekeken naar de huidige situatie van hun digitale patiëntenplatform, waar de doorgroeimogelijkheden zitten, wat ervoor nodig is om door te kunnen groeien en welke financierings- en samenwerkingskansen er zijn om die door ontwikkeling mogelijk te maken. Het moet onderbouwd zijn of dit aansluit bij de behoefte van de doelgroep(en). De

resultaten en bevindingen worden in de vorm van een rapport vastgelegd.

- **Plan van aanpak**

In het plan van aanpak staan de volgende elementen beschreven:

- Activiteiten, werkwijzen en methoden;
- Tijdenplan;
- Rol- en taakverdeling;
- Betrokkenheid doelgroep en stakeholders bij het project.

Het is aannemelijk dat met het plan van aanpak het doel bereikt kan worden. Er is beschreven op welke manier doelgroepen en stakeholders betrokken zijn bij het project.

Beschrijf in het plan van aanpak hoe de quickscan zal worden uitgevoerd. Geef per basiskenmerk aan welke activiteiten (bijvoorbeeld: inhuur adviseur of projectleider, achterbanraadpleging of verkennen samenwerkingen), werkwijze en methoden zullen worden uitgevoerd. Beschrijf deze activiteiten SMART en concreet. Beschrijf hoe de achterban wordt betrokken bij de uitvoering van de quickscan en hoe ervaringsdeskundigheid wordt geborgd in de projectgroep.

- **Projectgroep**

De projectgroep heeft de expertises in huis die nodig zijn voor de uitvoering van het project. In het aanvraagformulier moet u de expertises en ervaringen van de projectgroepleden per projectgroeplid toelichten bij onderdeel '2.1 projectgroepleden'. Hiervoor moet bij onderdeel '1.4 Extra projectleden', 'Ja' aan gevinkt worden.

- **Begroting**

In de begroting staat beschreven wie welke kosten maakt. Deze kosten staan in verhouding tot het plan van aanpak. De begroting sluit aan op de begrotingsvoorwaarden in de subsidieoproep.

Met deze subsidie kunnen activiteiten gefinancierd worden die bijdragen aan de uitvoering van de quickscan. In hoofdstuk 3.2 staat beschreven welk soort activiteiten met deze subsidie gefinancierd kunnen worden.

4.7 Relevantiecriteria

- **Aansluiting subsidieoproep**

In de subsidieaanvraag is beschreven hoe de subsidieaanvraag aansluit bij het doel van de subsidieoproep.

- **Doelgroepen en stakeholders**

Er is beschreven op welke manier de resultaten van het project relevant zijn voor welke doelgroepen en/of stakeholders.

5. Vervolg en verplichtingen

5.1 Verplichtingen

Als een subsidieaanvraag wordt toegewezen, ontvangt de aanvrager een positieve beschikking. Direct na ontvangst van de positieve beschikking maakt ZonMw het volledige subsidiebedrag over. Bij het ontvangen van de subsidie horen ook verplichtingen. U moet daarom bij de uitvoering van uw project aan onderstaande voldoen:

- **Start- en einddatum**
Het project moet uiterlijk 1 februari 2026 starten en moet uiterlijk 1 augustus 2026 afgerond zijn
- **Meldingsplicht**
Voor deze subsidie vraagt ZonMw geen voortgangsrapportages op. Hier staat wel een meldingsplicht tegenover. Dit betekent dat wanneer er wijzigingen in het project of de planning optreden, u verplicht bent deze wijzigingen tijdig aan ZonMw te melden. Gebruik hiervoor het wijzigingsformulier in [Mijn ZonMw](#) of meld de wijziging bij het programmateam via voorelkaar@zonmw.nl. Mocht blijken dat niet voldaan is aan de meldingsplicht, dan kan dit gevolgen hebben voor de hoogte van het verleende subsidiebedrag.
- **Vastlegging resultaten**
De bevindingen en resultaten die voortkomen uit de quickscan moeten worden vastgelegd in een rapport. Dit rapport kan worden opgevraagd door ZonMw. Ook is het mogelijk dat een rapportage van de quickscan als voorwaarde dient om subsidie aan te vragen binnen toekomstige subsidierondes uit de programmaliijn digitale platformen.
- **Bewijs van prestatielevering**
Voor deze subsidieoproep worden de subsidies direct vastgesteld. U hoeft geen financiële administratie bij te houden, maar u moet wel stukken bewaren als bewijs dat de activiteiten waarvoor subsidie is aangevraagd zijn uitgevoerd zoals aangegeven in de aanvraag. Denk hierbij aan een deelnemerslijst van een bijeenkomst, een factuur, link of een foto van een eindproduct. Deze stukken kunnen bij gerede twijfel worden opgevraagd.
- **Herbruikbare kennis uit subsidies**
Om de resultaten toegankelijk en bruikbaar te maken voor iedereen, verwacht ZonMw van projectleiders dat zij hun resultaten zoveel mogelijk beschikbaar stellen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan artikelen, metadata, data, presentaties, trainingen, protocollen, posters, boeken, onderzoeksoftware en aanbevelingen.

5.2 Impactverslag

Na het verstrijken van de einddatum van het project vraagt ZonMw u te rapporteren over de resultaten en impact van het project in een impactverslag. U ontvangt voor het opstellen van dit impactverslag een taak in [Mijn ZonMw](#).

De informatie uit het impactverslag wordt op de ZonMw-website gepubliceerd. Dit is van belang voor het delen van kennis en het vergroten van (maatschappelijke en/of wetenschappelijke) impact van de resultaten. Daarnaast evalueert ZonMw aan de hand van de impactverslagen wat de subsidieoproep aan kennis en impact heeft opgeleverd.

6. Contact en overige informatie

6.1 Contact

6.1.1 Inhoudelijke vragen

Neem voor inhoudelijke vragen over deze subsidieoproep contact op met:

Na(a)m(en) programmteam	Rohini Doerbalie-Ramdin
Functie	Programmamanager
E-mailadres	voorelkaar@zonmw.nl

6.1.2 Technische vragen

Neem voor technische vragen over het gebruik van [Mijn ZonMw](#), het online indiensysteem van ZonMw, contact op met de ZonMw-servicedesk: maandag t/m vrijdag van 9.00 tot 17.00 uur via telefoon 070 349 51 78 of via servicedesk@zonmw.nl. Vermeld in uw e-mail uw telefoonnummer, zodat wij als dat nodig is telefonisch contact met u kunnen opnemen.

6.2 Downloads en links

- [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#)
- [Voorwaarden en financiën](#)
- [Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#)
- [Impact versterken](#)
- [Handleiding Mijn ZonMw](#)
- [Voor elkaar! 2024-2028 programmapagina | ZonMw](#)
- [INVOLV: kennis- en adviesorganisatie bij Patiëntenparticipatie](#)

7 Bijlagen

Bijlage A: Begrippenlijst Voor elkaar! 2024-2028

Veelgebruikte termen

Hieronder leggen we een aantal termen uit die we veel gebruiken.

Mensen met een beperking

Hieronder verstaan wij iedereen met een lichamelijke, zintuiglijke of verstandelijke beperking, een chronische aandoening, een psychische kwetsbaarheid of een combinatie hiervan. Voor de leesbaarheid gebruiken we in deze tekst voor al deze groepen de term 'mensen met een beperking'. Een beperking kan aangeboren zijn, maar ook later in het leven ontstaan. Sommige mensen hebben altijd in dezelfde mate last van een beperking, bij anderen gaat het de ene periode beter dan de andere. Dat kan bijvoorbeeld het geval zijn bij mensen met een chronische ziekte.

Patiëntenorganisaties

Dit zijn organisaties voor én door mensen met een beperking die zich inzetten voor de belangen van patiënten en hun naasten. Zij voeren activiteiten uit op het gebied van informatievoorziening, lotgenotencontact of belangenbehartiging. Deze activiteiten worden gezien als hun kerntaken. Sommige organisaties richten zich specifiek op 1 aandoening. Anderen zijn actief op thema's die een aandoening overstijgen. Patiëntenorganisaties worden ook wel 'belangenbehartigende organisaties', 'pg-organisaties' of 'patiënten- en cliëntenorganisaties' genoemd.

Patiëntenbeweging van de toekomst

In deze programmatekst wordt veel gesproken over de 'patiëntenbeweging van de toekomst'. Wat die beweging precies is, doet en nodig heeft gaan we tijdens Voor elkaar! 2024 – 2028 onderzoeken. Voor nu zien we de patiëntenbeweging van de toekomst als een groep organisaties die goed in kan spelen op maatschappelijke uitdagingen en niet alleen zijn leden, maar ook een bredere doelgroep aanspreekt. De beweging werkt op basis van een behoefte van de achterban en werkt samen met anderen aan praktische veranderingen in bijvoorbeeld zorg, onderwijs, onderzoek of beleid.

Patiëntenorganisaties die klaar zijn voor de toekomst zijn te herkennen aan hun creativiteit. Ze vernieuwen, maken gebruik van netwerken, weten duurzame samenwerkingen te smeden en spelen een belangrijke rol bij het verankeren van kennis in de praktijk.

Ervaringsdeskundige, ervaringskennis en (collectieve) ervaringsdeskundigheid

Een ervaringsdeskundige is iemand die zelf ervaring heeft met een bepaalde aandoening. De kennis die iemand over het leven met een aandoening heeft noemen we ervaringskennis. Een ervaringsdeskundige die meedenkt over beleid kan zijn eigen ervaringen inbrengen, maar deze ook verrijken met de ervaringen van anderen of andere vaardigheden. Die gebundelde ervaringen noemen we (collectieve) ervaringsdeskundigheid.

Impact

Impact is de verandering die een organisatie teweegbrengt bij of voor de achterban. Het gaat dan met name over de toegevoegde waarde die specifiek door een organisatie, project of activiteit bereikt is.

Samenwerken, cofinanciering, aansluiten op de behoefte van je achterban en het opleveren van concrete producten dragen bij aan impact.

Bereik

Onder bereik verstaan we de hoeveelheid mensen die een organisatie bereikt met zijn activiteiten. Bij Voor elkaar! vinden we het belangrijk dat patiëntenorganisaties niet alleen de eigen leden aanspreken, maar juist ook de mensen die geen lid zijn. Ook vinden we aandacht voor diversiteit en inclusie belangrijk. Organisaties moeten met hun activiteiten bijvoorbeeld ook mensen bereiken die minder digitaal vaardig zijn, niet goed kunnen lezen of schrijven of een andere culturele achtergrond hebben.

Colofon

Met kennis werken aan een goede gezondheid voor iedereen. Daar staat ZonMw voor.

ZonMw programmeert en financiert onderzoek en vernieuwing in gezondheid, zorg en welzijn, stimuleert het gebruik van de ontwikkelde kennis en signaleert waar kennis nodig is.

ZonMw heeft als belangrijkste opdrachtgevers het ministerie van VWS en NWO.

Neem voor meer informatie over het programma Voor elkaar! 2024-2028 contact op met het secretariaat via e-mail voorelkaar@zonmw.nl.

Auteur: Rohini Doerbalie-Ramdin

Datum: 28 oktober 2025

www.zonmw.nl

MET KENNIS WERKEN AAN
EEN GOEDE GEZONDHEID VOOR IEDEREEN

ZonMw

Laan van Nieuw Oost-Indië 334

2593 CE Den Haag

Telefoon 070 349 51 11

info@zonmw.nl

Sociale media

Pagina 15 van 15